"שִׂיחוֹת אִישׁ"

וְהֵן שִׂיחוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת
שֶׁנִּשְׁמְעוּ עַל יְדֵי רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, הָאִי"ש אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה,
מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ הָרַהַ"צ רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעֶזֶר שְׁלִיטָ"א, בְּעִתּוֹתֵי רָצוֹן.

מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא

נֶאֱמַר בְּלֵיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת תְּרוּמָה ה'תשפ"ג
עַל יְדֵי מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ הָרַהַ"צ רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעֶזֶר שְׁלִיטָ"א, בְּדַרְכּוֹ לַעֲרִיכַת שֻׁלְחָנוֹ הַטָּהוֹר בְּ"הֵיכַל מוֹהֲרַא"שׁ"

מַעֲלַת הַשִּׂמְחָה בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת

הִנֵּה מַעֲלַת הַשִּׂמְחָה הִיא כָּל כָּךְ גְּדוֹלָה, עַד שֶׁמִּי שֶׁהוּא שָׂמֵחַ תָּמִיד, עַל יְדֵי זֶה הוּא מַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת (עַיֵּן סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שִׂמְחָה חֵלֶק ב סִימָן א), וּמַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אֶת כָּל הָרְפוּאוֹת בְּרוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת (עַיֵּן לִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק ב סִימָן כד), וְזוֹכֶה שֶׁמִּתְחַזֵּק כֹּחַ הַשִּׂכְלִי שֶׁלּוֹ, וּתְפִיסַת מֹחוֹ מִתְגַּדֶּלֶת, וּמְחַדֵּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה (עַיֵּן שָׁם חֵלֶק א סִימָנִים ג, כא וְלִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א סִימָן סה), וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ עוֹמֵד עַל יְמִינוֹ לְשָׁמְרוֹ אֶת קְדֻשָּׁתוֹ (עַיֵּן לִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א סִימָן קסט).

אִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְשִׂמְחָה אֶלָּא עַל יְדֵי מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא

אֶלָּא שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן כ): שֶׁלִּזְכּוֹת לְשִׂמְחָה, זוֹהִי עֲבוֹדָה קָשָׁה וּכְבֵדָה לְאָדָם יוֹתֵר מִכָּל הָעֲבוֹדוֹת, וּכְפִי הַנִּרְאֶה, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְשִׂמְחָה, אֶלָּא עַל יְדֵי עִנְיְנֵי שְׁטוּת, לַעֲשׂוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּשׁוֹטֶה וְלַעֲשׂוֹת עִנְיְנֵי צְחוֹק וּשְׁטוּת וְכוּ', וְרַק עַל יְדֵי זֶה יָבוֹא לְשִׂמְחָה וְכוּ', עַיֵּן שָׁם, וְלִכְאוֹרָה יִפָּלֵא, מַה הַמַּעַם שֶׁאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְשִׂמְחָה אֶלָּא עַל יְדֵי עִנְיְנֵי שְׁטוּת? וְאֵיךְ זוֹכִים לְקַיֵּם אֶת הָעֵצָה הַזּוֹ לְעָבְדָה וּלְמַעֲשֶׂה?

חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן פְּטוּרִים מִכָּל הַמִּצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה

וְיֵשׁ לוֹמַר עַל פִּי מַה שֶּׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (חֲגִיגָה ב:): שֶׁחֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן, הֲרֵי הֵם פְּטוּרִים מִכָּל הַמִּצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה, וְהַטַּעַם לְכָךְ, שֶׁבִּכְדֵי לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה צָרִיךְ דַּעַת וְשֵׂכֶל, וְהֵיוֹת שֶׁלְּקָטָן אֵין דַּעַת וְשֵׂכֶל, שֶׁהֲרֵי הֵם עֲדַיִן לֹא הִתְפַּתְּחוּ, וְגַם לְחֵרֵשׁ שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר אֵין דַּעַת וְשֵׂכֶל, וְגַם לְשׁוֹטֶה חֲסֵרִים דַּעַת וְשֵׂכֶל, עַל כֵּן הֵם פְּטוּרִים מִכָּל הַמִּצְוֹת הַכְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה, עַיֵּן שָׁם.

אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת

וּבָזֶה יוּבַן מַה שֶּׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סוֹטָה ג.): 'אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ה, יב): "אִישׁ אִישׁ כִּי תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ", תִּשָּׂטֶה כְּתִיב', עַיֵּן שָׁם, הֵינוּ כְּשֶׁנִּכְנָסֶת בָּאָדָם רוּחַ שְׁטוּת, אֲזַי מִסְתַּלְּקִים מִמֶּנּוּ הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל, וְזֶה מֵבִיא

אוֹתוֹ לַעֲבֹר עֲבֵרָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

לְמוּד זְכוּת גָּדוֹל עַל אָדָם שֶׁעָבַר עֲבֵרָה

וְלָכֵן צַדִּיקִים אָמְרוּ, שֶׁיֵּשׁ לְמוּד זְכוּת גָּדוֹל עַל אָדָם שֶׁעָבַר עֲבֵרָה, שֶׁהֲרֵי בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נִכְנְסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, וְנִסְתַּלְּקוּ מִמֶּנּוּ הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל, וַהֲרֵי הוּא פָּטוּר מִכָּל הַמִּצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בַּתּוֹרָה, וְאִם כֵּן, אֵין לְדוּנוֹ לְכַף חוֹבָה אֶלָּא לְכַף זְכוּת, וְעַל יְדֵי זֶה נוֹכַל לְהָשִׁיבוֹ בִּתְשׁוּבָה בֶּאֱמֶת.

הַשִּׂמְחָה מְבִיאָה לְכָל הַמִּצְוֹת וְהָעֲצְבוּת מְבִיאָה לְכָל הָעֲבֵרוֹת

וְהִנֵּה צַדִּיקִים אָמְרוּ, שֶׁלֹּא כָּתוּב בַּתּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ מִצְוָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲבָל אֵין מִדָּה שֶׁיְּכוֹלָה לְהָבִיא אֶת הָאָדָם לְכָל הַמִּצְוֹת כְּמוֹ הַשִּׂמְחָה, וְכֵן עֲצְבוּת הִיא בְּוַדַּאי עֲבֵרָה (עַיֵּן לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק ב סִימָן מח), אֲבָל אֵין מִדָּה שֶׁיְּכוֹלָה לְהָבִיא אֶת הָאָדָם לְכָל הָעֲבֵרוֹת כְּמוֹ הָעֲצְבוּת, וְהַטַּעַם לְכָךְ, כִּי כְּשֶׁאָדָם בְּעַצְבוּת, אֲזַי הוּא פּוֹתֵחַ פֶּתַח לָרוּחַ שְׁטוּת שֶׁתִּכָּנֵס בּוֹ, וְזֶה עָלוּל לְסַלֵּק מִמֶּנּוּ אֶת הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל, וּלְהָבִיאוֹ לְכָל הָעֲבֵרוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁהוּא בְּשִׂמְחָה, אֲזַי רוּחַ דִּקְדֻשָּׁה פּוֹעֶמֶת בְּקִרְבּוֹ, וְהִיא הַמְּבִיאָה אוֹתוֹ לְכָל הַמִּצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בַּתּוֹרָה.

מֵהֵיצֶר הָרָע עַצְמוֹ לוֹקְחִים עֵצָה, וּבְעֶזְרָתָהּ מִתְגַּבְּרִים עָלָיו

נִמְצָא, שֶׁעִקַּר רְצוֹן הַיֵּצֶר הָרָע הוּא לְהַכְנִיס בָּאָדָם רוּחַ שְׁטוּת עַל יְדֵי מִדַּת הָעַצְבוּת, כִּי עַל יְדֵי זֶה יִסְתַּלְּקוּ מִמֶּנּוּ הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל, וְהוּא יִהְיֶה מָסוּר בְּיַד יְצִרוֹ הָרָע, לַעֲשׂוֹת בְּעַל כָּרְחוֹ כָּל מַה שֶּׁהוּא יַכְרִיחַ אוֹתוֹ, וְאִם כֵּן, מִזֶּה בְּעַצְמוֹ יוֹכַל הָאָדָם לָקַחַת עֵצָה, אֵיךְ לְהִתְגַּבֵּר עַל יְצִרוֹ הָרָע, עַל דֶּרֶךְ מַה שֶּׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סַנְהֶדְרִין לט:): 'מִינֵּיהּ וּבֵיהּ אִבָּא גִּיזִיל בֵּיהּ נַרְגָּא', הַיְנוּ כְּמוֹ שֶׁהַבַּיִת יָד שֶׁל הַגַּרְזֶן, נוֹצַר מֵעֲצֵי הַיַּעַר עַצְמָם, וּבְעֶזְרָתוֹ קוֹצְצִים אֶת עֲצֵי הַיַּעַר, כָּךְ גַּם מֵהַיֵּצֶר הָרָע עַצְמוֹ לוֹקְחִים עֵצָה, וּבְעֶזְרָתָהּ מִתְגַּבְּרִים עָלָיו, וְכָאָמוּר, הוּא רוֹצֶה לְהַכְנִיס בָּאָדָם רוּחַ שְׁטוּת עַל יְדֵי מִדַּת הָעַצְבוּת, וְעִקַּר הָעֵצָה לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו הוּא עַל יְדֵי שֶׁיְּשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּמִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, הַיְנוּ בְּעִנְיָנִים שֶׁנִּרְאִים כְּחֹסֶר דַּעַת וְשֵׂכֶל.

מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא שֶׁל רַב שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק

וְהִנֵּה מָצִינוּ כַּמָּה וְכַמָּה דְּגְמָאוֹת לְמִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, כְּמוֹ שֶׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְסַפְּרִים עַל רַב שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק, שֶׁהָיָה נוֹהֵג לִרְקֹד עִם שְׁלֹשָׁה עַנְפֵי הֲדַס לִפְנֵי הַכַּלָּה, שֶׁהָיָה זוֹרֵק אֶחָד וּמְקַבֵּל אֶחָד וְאֵין נוֹגְעִים זֶה בָּזֶה, וְעַל מִנְהָגוֹ אָמַר רַבִּי זֵירָא, הַסַּבָּא מְבַיֵּשׁ אוֹתָנוּ, שֶׁמִּזַּלְזֵל בִּכְבוֹד תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְנוֹהֵג קַלּוּת רֹאשׁ בְּעַצְמוֹ. כְּשֶׁנִּסְתַּלֵּק רַב שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק לְבֵית עוֹלָמוֹ, הִפְסִיק עָמוּד אֵשׁ בְּדְמוּת הַדָּם בֵּינוֹ לְבֵין כָּל מִי שֶׁבָּא לְלַוּוֹתוֹ, וּמְקֻבָּל בִּידֵי חֲכָמִים, שֶׁאֵין מַפְסִיק עָמוּד אֵשׁ אֶלָּא לְאֶחָד אוֹ לִשְׁנַיִם מְיֻחָדִים שֶׁבַּדּוֹר, וְעַל כָּךְ אָמַר רַבִּי זֵירָא, שֶׁהַזְּכוּת הַזּוֹ, שֶׁהָיָה מִשְׁתַּטֶּה וּמֵקֵל בִּכְבוֹד עַצְמוֹ, כְּדֵי לְשַׂמֵּחַ אֶת הַכַּלָּה, הִיא שֶׁעָמְדָה לוֹ לִזְכּוֹת לְעָמוּד אֵשׁ בִּדְמוּת הַדָּם (עַיֵּן כְּתוּבוֹת יז. וְתוֹסְפוֹת ד"ה שִׁיטָתֵיהּ).

מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא שֶׁל הַחֲזוֹן אִישׁ

וְכֵן מִסְפָּר עַל הַחֲזוֹן אִישׁ זַ"ל, שֶׁכַּיָּדוּעַ הָיָה עָמְקָן גָּדוֹל כְּאַחַד הָרִאשׁוֹנִים, וּסְפָרָיו עַל הַשַּׁ"ס וְהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ עֲמוּקִים מְאֹד, שֶׁהָיָה נוֹהֵג לְהָקֵל בִּכְבוֹדוֹ בִּשְׂמְחַת חָתָן וְכַלָּה, כִּי הוּא הָיָה חָפֵץ מְאֹד לְשַׂמֵּחַ אֶת הֶחָתָן, וְלָכֵן בְּשָׁעָה שֶׁרָקַד עִמּוֹ, הָיָה עוֹשֶׂה תְּנוּעוֹת

שֶׁל שִׂמְחָה בְּפָנָיו וּבְיָדָיו, כְּדֵי לְהַצְחִיק אֶת הָחָתָן, וּבְרֶגַע שֶׁהֶחָתָן חִיֵּךְ פָּסַק הַחָזָן אִישׁ זַ"ל מִתְּנוּעוֹתָיו, כִּי יָדַע שֶׁבָּזֶה יָצָא יְדֵי חוֹבַת הַמִּצְוָה (וְעַיֵּן פְּנִינֵי הֲלָכָה פְּתָבוֹת–א עַמּוּד לו בְּשֵׁם קוּנְטְרֶס מִנְחַת תּוֹדָה; בֶּן אִישׁ חַי שָׁנָה רִאשׁוֹנָה שׁוֹפְטִים אוֹת יח; שִׁישׁוּ וְשִׂמְחוּ עַמּוּד עב).

מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם

וְכֵן מְסַפֵּר עַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, שֶׁאַרוֹן הַבְּרִית שָׁהָה שְׁלִשָּׁה חֳדָשִׁים אֵצֶל עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בֵּרַךְ אֶת בֵּיתוֹ, וּכְשֶׁשָּׁמַע זֹאת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, הֶעֱלָה אֶת הָאָרוֹן לִירוּשָׁלַיִם, וְהָיָה מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר לִפְנֵי הָאָרוֹן, הַיְנוּ שֶׁהָפַךְ אֶת שׁוּלֵי בִּגְדָיו מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, כְּדֵי שֶׁיֵּהָא כַּל בְּרַגְלָיו, וְהָיָה רוֹקֵד וּמַכֶּה בְּיָדָיו זוֹ עַל גַּב זוֹ (עַיֵּן בַּמִּדְבָּר רַבָּה פָּרָשָׁה ד סִימָן כ וּמַתָּנוֹת כְּהוּנָּה שָׁם ד"ה אַסְפִּירָם; רַשְׁבָּ"ם בְּרֵאשִׁית מט, כד ד"ה וַיָּפֹזּוּ), וְגַם הָיָה הוֹפֵךְ אֶת כַּפּוֹת רַגְלָיו לְמַעְלָה וְרוֹקֵד וּמְקַפֵּץ (עַיֵּן עֵץ יוֹסֵף שָׁם ד"ה אֶלָּא הוֹפֵךְ), וּכְשֶׁבָּא לִירוּשָׁלַיִם, הִשְׁקִיפָה מִיכַל בַּת שָׁאוּל בְּעַד הַחַלּוֹן וְרָאֲתָה אוֹתוֹ מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר וּבָזָה לוֹ בְּלִבָּהּ, וְאָמְרָה לוֹ לְאַחַר מִכֵּן (שְׁמוּאֵל–ב ו, כ): "מַה נִּכְבַּד הַיּוֹם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִגְלָה הַיּוֹם לְעֵינֵי אַמְהוֹת עֲבָדָיו כְּהִגָּלוֹת נִגְלוֹת אַחַד הָרֵקִים", וְהֵשִׁיב לָהּ דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם (שָׁם כא – כב): "לִפְנֵי ה' אֲשֶׁר בָּחַר בִּי מֵאָבִיךְ וּמִכָּל בֵּיתוֹ לְצַוֹּת אֹתִי נָגִיד עַל עַם ה' עַל יִשְׂרָאֵל וְשִׂחַקְתִּי לִפְנֵי ה'. וּנְקַלֹּתִי עוֹד מִזֹּאת וְהָיִיתִי שָׁפָל בְּעֵינָי וְעִם הָאֲמָהוֹת אֲשֶׁר אָמַרְתְּ עִמָּם אִכָּבְדָה", הַיְנוּ שֶׁאֲפִלּוּ אִם הָיִיתִי מִזַּלְזֵל בְּעַצְמִי עוֹד יוֹתֵר, לֹא הָיִיתִי מְבֻזֶּה אֶלָּא מְכֻבָּד יוֹתֵר, כִּי כָּל מַעֲשֵׂי הָיוּ לִכְבוֹד אֲרוֹן הַבְּרִית (עַיֵּן מְצוּדַת דָּוִד שָׁם), וְעַל שֶׁבָּזָה לוֹ נֶעֱנְשָׁה, וּמֵאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא הָיוּ לָהּ יְלָדִים יוֹתֵר (עַיֵּן סַנְהֶדְרִין כא.).

מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא שֶׁל רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל

וְזֶה מַה שֶּׁהָיָה בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה, שֶׁגְּדוֹלֵי חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל, רָאשֵׁי יְשִׁיבוֹת, סַנְהֶדְרִין, חֲסִידִים וְאַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה, עִם כָּל גְּדֻלָּתָם וּמַעֲלָתָם, הָיְקָא הֵם הֵקִלּוּ בִּכְבוֹדָם וְהָיוּ מְרַקְּדִים וּשְׂמֵחִים, וְלֹא שְׁאָר הָעָם שֶׁבָּאוּ לִרְאוֹת אֶת הַשִּׂמְחָה (עַיֵּן רַמְבַּ"ם לוּלָב פֶּרֶק ח הֲלָכָה יד), וּכְמוֹ שֶׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְסַפְּרִים עַל רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, שֶׁכְּשֶׁהָיָה שָׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה, הָיָה נוֹטֵל שְׁמוֹנָה אֲבוּקוֹת שֶׁל אוֹר בְּיָדוֹ אַחַת, וְזוֹרֵק אַחַת בָּאֲוִיר וְנוֹטֵל אַחַת בְּיָדוֹ, וְכָךְ מַחְלִיף בֵּין כָּל הַשְּׁמוֹנָה, כְּשֶׁאַחַת תּוֹפֶסֶת בְּיָדוֹ וְהַשְּׁאָר הָיוּ בָּאֲוִיר, וְלֹא הָיוּ נוֹגְעוֹת זוֹ בָּזוֹ (עַיֵּן סוּכָּה נג.).

מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא שֶׁל לֵוִי, שְׁמוּאֵל וְאַבַּיֵי

וְזֶה מַה שֶּׁמָּצִינוּ אֵצֶל כַּמָּה אָמוֹרָאִים, שֶׁהֵקֵלּוּ בִּכְבוֹדָם וְעָשׂוּ מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, כְּדֵי לְכַבֵּד וּלְשַׂמֵּחַ אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים, כְּמוֹ שֶׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְסַפְּרִים עַל לֵוִי, שֶׁהָיָה מְשַׂחֵק לִפְנֵי רַבִּי בִּשְׁמוֹנָה סַכִּינִים, שֶׁהָיָה זוֹרְקָן בָּאֲוִיר וְתוֹפְסָן וְלֹא נִזּוֹק, כְּדֵי לְכַבֵּד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת רַבִּי, שֶׁהָיָה נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל, וְדוֹאֵג תָּמִיד בְּצָרַת יִשְׂרָאֵל, וְגַם הָיָה חוֹלֶה בְּמֶשֶׁךְ שָׁנִים רַבּוֹת. וְכֵן שְׁמוּאֵל הָיָה מְשַׂחֵק לִפְנֵי מֶלֶךְ פָּרַס בִּשְׁמוֹנָה כּוֹסוֹת מְלֵאוֹת בְּיַיִן, שֶׁהָיָה זוֹרְקָן בָּאֲוִיר וְלֹא נִשְׁבְּרוּ, וְלֹא נִשְׁפַּךְ הַיַּיִן, כְּדֵי לְכַבְּדוֹ וּלְשַׂמְּחוֹ. וְכֵן אַבַּיֵי הָיָה מְשַׂחֵק לִפְנֵי רַבָּה בִּשְׁמוֹנָה אוֹ בְּאַרְבַּע בֵּיצִים, שֶׁהָיָה זוֹרְקָן בָּאֲוִיר וְלֹא נִשְׁבְּרוּ, כְּדֵי לְכַבְּדוֹ וּלְשַׂמְּחוֹ (עַיֵּן שָׁם נג:).

כְּלָל עִקָּרִי וְחָשׁוּב בְּמִלֵּי דִּשְׁטוּתָא

וּמִכֹּל הַדְּגָמָאוֹת הַלָּלוּ, עוֹלֶה בְּיָדֵינוּ כְּלָל עִקָּרִי וְחָשׁוּב בְּמִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, שֶׁמֻּתָּר לַעֲשׂוֹת

מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא בְּרַבִּים, כְּשֶׁנִּכָּר שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָם לְצָרֶךְ מִצְוָה וְלִכְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲבָל בִּסְתָמָא אָסוּר, כִּי יֵשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם חִלּוּל הַשֵּׁם, וְאִם הוּא תַּלְמִיד חָכָם, יֵשׁ בָּזֶה גַּם מִשּׁוּם זִלְזוּל בִּכְבוֹד הַתּוֹרָה וְלוֹמְדֶיהָ (עַיֵּן פְּתִחֵי תְּשׁוּבָה יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רמד סק"ד בְּשֵׁם שוּ"ת חַוּוֹת יָאִיר סִימָן רה; בְּאוּר הֲלָכָה סִימָן רנ ד"ה כִּי זֶהוּ כְּבוֹדוֹ. וְעַל פִּי הַכְּלָל הַזֶּה, הִתִּיר בְּשׁוּ"ת חַוּוֹת יָאִיר שָׁם לְתַלְמִיד חָכָם שֶׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן בְּכִנּוֹר, לְהָקֵל בִּכְבוֹדוֹ וּלְנַגֵּן לִפְנֵי חָתָן וְכַלָּה, לַמְרוֹת שֶׁזֶּה נִרְאָה כְּבִטָּיוֹן בְּעֵינֵי הֲמוֹן, כִּי נִכָּר שֶׁעוֹשֶׂה כֵּן לְשֵׁם שִׁמְחַת חָתָן וְכַלָּה, עַיֵּן שָׁם).

מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא מְכַפְּרִים עַל מַעֲשֵׂי שְׁטוּת

וְעַל פִּי זֶה יוּבַן מַה שֶּׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא צִוָּה לַעֲשׂוֹת אֶת הַמִּשְׁכָּן, הַיְנוּ אֶת הָאָרוֹן, אֶת הַשֻּׁלְחָן, אֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת הַקְּרָשִׁים מֵעֲצֵי שִׁטִּים, כְּדֵי לְכַפֵּר עַל מַעֲשֵׂה שִׁטִּים (עַיֵּן תַּנְחוּמָא וַיַּקְהֵל סִימָן ח; מִדְרַשׁ אַגָּדָה וּפְסִיקְתָא זוּטַרְתָּא תְּרוּמָה כו, טו), כִּי צִיּוּר הַמִּשְׁכָּן מְרַמֵּז עַל צִיּוּר הָאָדָם (עַיֵּן תִּקּוּנֵי הַזֹּהַר הַקְּדָמָה יג.), וְהַמִּלִּים "עֲצֵי שִׁטִּים" הֵן מִלְּשׁוֹן עֲצוּת שֶׁל מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, הַיְנוּ כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, כְּדֵי לָבוֹא לְשִׂמְחָה, עַל יְדֵי זֶה הוּא מְכַפֵּר עַל כָּל הָעֲבֵרוֹת שֶׁבָּאוּ מֵרוּחַ שְׁטוּת שֶׁנִּכְנְסָה בּוֹ.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁנִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וּבִכְלָלָן לַעֲשׂוֹת מִלֵּי דִּשְׁטוּתָא, כְּדֵי לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכֶּה לְהַרְבּוֹת בִּכְבוֹד שָׁמַיִם, לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרֵנוּ הָרָע, לְכַפֵּר עַל כָּל מַעֲשֵׂי הַשְּׁטוּת שֶׁלָּנוּ, וּלְדַבֵּק אֶת עַצְמֵנוּ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, **אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.**

בְּכָל עִנְיְנֵי הַגְלִיוֹן נָא לִפְנוֹת לְמַייל
m.l.mohorosh@gmail.com